

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/20/2013
Identifikačné číslo spisu:	7013200170
Dátum vydania rozhodnutia:	15.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7013200170.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa T. H., bytom A., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 06.12.2012 č. XXX XXX XXXX, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Sd/7/2013-22 zo dňa 8. apríla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Sd/7/2013-22 zo dňa 8. apríla 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 06.12.2012 č. XXX XXX XXXX, ktorým odporkyňa podľa § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 329/2012 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2013, zvýšila navrhovateľovi od 01.01.2013 invalidný dôchodok, ktorý sa podľa § 293ac ods.1 zákona v znení zákona č. 555/2007 Z.z. považuje za starobný dôchodok, na sumu 428,30 eur mesačne.

Súd v konaní podľa § 2501 a nasl. O.s.p. po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne a po oboznámení sa s dávkovým spisom odporkyne dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 2501 ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporkyňa nemá zo zákona právo na ich náhradu.

Krajský súd dôvodil zákonnými ustanoveniami (§ 263 ods. 1, 9 zákona, § 82 ods. 4 písm. a/ zákona, § 293ce ods. 3 písm. c/ zákona, § 55 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a § 1 písm. e)

Opatrenia MPSVaR SR č. 329/2012 Z.z.).

Uviedol, že navrhovateľovi bol rozhodnutím odporkyne zo dňa 17.11.1999 priznaný invalidný dôchodok od 14.09.1999 v sume 5.954,- Sk mesačne. Rozhodnutím zo dňa 17.06.2008 odporkyňa oznámila navrhovateľovi, že mu od 21.05.2005 vznikol nárok na starobný dôchodok, ktorý sa však podľa § 55 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení nevypláca a nárok naň zaniká. Rovnako rozhodnutím odporkyne zo dňa 16.06.2011 bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok od 21.05.2008, ktorý sa však podľa § 55 zákona č. 100/1988 Zb. nevypláca a nárok naň zaniká, keďže ku dňu priznania starobného dôchodku bola suma vyplácaného invalidného dôchodku 10.172,- Sk mesačne, teda vyššia než suma priznaného starobného dôchodku 9.218,- Sk mesačne. Keďže navrhovateľ bol poberateľom invalidného dôchodku priznaného pred 01.01.2004 a pred týmto dátumom dovŕšil vek 60 rokov, v zmysle § 263 ods. 9 zákona o sociálnom poistení jeho invalidný dôchodok sa od 01.01.2005 považuje za starobný dôchodok. Navrhovateľovi teda naďalej trvá nárok na invalidný dôchodok a v zmysle § 55 zákona o sociálnom zabezpečení sa starobný dôchodok nevypláca, pričom nárok naň zanikol z dôvodu, že poberaný invalidný dôchodok, ktorý sa považuje za starobný dôchodok, je vyšší. Odporkyňa preto správne zvýšila navrhovateľovi sumu invalidného dôchodku, ktorý sa len považuje za starobný dôchodok, podľa § 1 písm. e) citovaného opatrenia č. 329/2012 Z.z. o 10,10 eur mesačne.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a rozhodol, že navrhovateľ je poberateľom starobného dôchodku. Uviedol, že nesúhlasí s dôvodmi uvedenými v odôvodnení rozsudku, že je poberateľom invalidného dôchodku.

Ďalej uviedol, že od 1. januára 2005 podľa § 263 ods. 9 zákona v znení zákona č. 721/2004 Z.z. sa jeho invalidný dôchodok považuje (podľa slovníka slov. jazyka - slovo považovať má význam seberovné, správne, prirodzené) za starobný dôchodok, nakoľko dovŕšil k 1. januáru 2004 60 rokov, ako je uvedené v rozhodnutí odporkyne zo dňa 9. júna 2005 - z dôvodu prekvalifikácie - vid' v textácii na „Rozhodnutí“ o zvýšení už prekvalifikovaný - na zvýšenie starobného dôchodku.

Taktiež poukázal na zákon č. 555/ 2007 Z.z. § 293ac ods. 1 - starobný dôchodok, ktorým bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok podľa zákona účinného pred 1. januárom 2008 sa považuje aj po 31. decembri 2008 za starobný dôchodok - § 263 ods. 12 zákona č. 529/2006 Z.z. sa nevzťahuje na dôchodcov, ktorým bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok k januáru 2005 - čo je prípad navrhovateľa.

Podľa názoru navrhovateľa je navrhovateľ starobný dôchodca a je potrebné zo strany odporkyne vydať rozhodnutie podľa opatrenia MPSVaR SR č. 329/2012 Z.z. podľa písmena a, t. j. 11,20 Eur.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. Dôvody, ktoré navrhovateľ uvádza v odvolaní považuje odporkyňa za neopodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 263 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak poberateľ invalidného dôchodku podľa prvej vety vykonáva činnosť zamestnanca, práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru alebo činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, výkon týchto činností alebo prác nemá po 31. júli 2006 vplyv na nárok na výplatu invalidného dôchodku.

Podľa § 82 ods. 4 písm. a) citovaného zákona invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, invalidný dôchodok podľa § 266 a sociálny dôchodok vyplácané k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70% priznaný od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú podľa odseku 1 písm. a) o pevnú sumu určenú percentom, ktoré sa určí v roku 2013 ako súčet 50% medziročného rastu spotrebiteľských cien a 50% medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy, z priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%.

Podľa § 293ce ods. 3 písm. c) citovaného zákona pevná suma zvýšenia invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, invalidného dôchodku podľa § 266 a sociálneho dôchodku sa určí percentom, ktoré sa -určí ako súčet 50% medziročného rastu spotrebiteľských cien a 50% medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým Úradom za prvý polrok roku 2012, z priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70% vykazanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2012.

Podľa § 55 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu viacerých dôchodkov toho istého druhu alebo ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného, invalidného, čiastočného invalidného dôchodku a dôchodku za výsluhu rokov, vypláca sa iba jeden dôchodok, a to vyšší (najvyšší). Pri súčasnom splnení podmienok nároku na výplatu starobného, invalidného, čiastočného invalidného dôchodku a dôchodku za výsluhu rokov, ale rovnakej výšky, vypláca sa dôchodok, ktorý si oprávnený zvolil. Dňom úpravy výplaty dôchodkov pre súbeh zanikajú nároky na dôchodky, ktoré sa nevyplácajú.

Podľa § 1 písm. e) opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2013 invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70% sa zvyšuje o 10,10 eur mesačne.

Zákonom č.721/2004 Z.z. (ďalej len novela) boli do § 263 zák. č. 461/2003 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2005 vložené nové odseky 9 a 12.

Podľa § 263 ods. 9 citovaného zákona invalidný dôchodok uvedený v odseku 1, ktorého poberateľ pred 1. januárom 2004 dovŕšil vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža, alebo vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu, sa považuje od 1. januára 2005 za starobný dôchodok.

Podľa § 263 ods. 12 prvej vety cit. zákona invalidný dôchodok uvedený v odseku 9 sa vypláca po 31. decembri 2004 zo základného fondu starobného poistenia.

Z dôvodovej správy k novele vyplýva, že odseky 9 a 12 ustanovenia § 263 boli prijaté až v rámci prerokovávania novely v Národnej rade SR s odôvodnením: „systémovo sa navrhuje začleniť financovanie všetkých invalidných dôchodkov po dovŕšení dôchodkového veku jeho poberateľa do základného fondu starobného poistenia.“ Z uvedenej dôvodovej správy je zrejmé, že úmyslom zákonodarcu bolo iba vyriešiť financovanie invalidných dôchodkov v prípadoch, v ktorých ich poberatelia už pred účinnosťou zákona o sociálnom poistení dovŕšili určený dôchodkový vek bez toho, aby nárok na taký invalidný dôchodok zanikol. V tomto kontexte je potom potrebné vykladať aj výraz „považuje sa“.

Odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ mal pred 1. januárom 2005 nárok na invalidný dôchodok a jeho výplatu. Dôvody uvedené v § 113 ods.2 a § 110 ods.1 zákona, ktoré majú za následok zánik nároku na invalidný dôchodok nenastali, hoci zánik nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok mohol nastať len z uvedených zákonných dôvodov.

Aj keď navrhovateľ pred dňom 1. januára 2004 dovŕšil vek 60 rokov a mal nárok na starobný dôchodok, nedošlo k zmene jeho invalidného dôchodku na starobný dôchodok. Hoci sa ne neho vzťahuje § 263 ods. 9 zákona, podľa ktorého sa jeho invalidný dôchodok od 1. januára 2005 považuje za starobný dôchodok, neznamena to, že sa invalidný dôchodok navrhovateľa zmenil na starobný dôchodok. V prípade, keby k takejto zmene došlo, musela by odporkyňa určiť od 1. januára 2005 starobný dôchodok navrhovateľa spôsobom, ktorý predpokladá zákon o sociálnom poistení. Takýto postup však v žiadnom z ustanovení zákon o sociálnom poistení nie je upravený, a ani samotná odporkyňa starobný dôchodok navrhovateľa samostatne neurčovala.

Spôsob zvýšenia dôchodkovej dávky od 1. januára 2013 bol vykonaná podľa platných právnych predpisov. Pokiaľ navrhovateľ žiadal o zvýšenie o 11,20 eur, teda starobného dôchodku, nemožno mu vyhovieť, pretože invalidný dôchodok, ktorý sa považuje za starobný dôchodok, je vyšší ako určená suma starobného dôchodku, na ktorý zanikol nárok.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.